

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและจำหน่ายเครื่องเสียงปฏีเสธ
การทำการค้าผ่านตัวแทนจำหน่ายโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

พ.ร.บ. ก.

บริษัท ข. (ประเทศไทย) จำกัด

นาย ค.

บริษัท ง. จำกัด

นาย จ.

ผู้กล่าวหา

ผู้ร้อง

คู่กรณี ที่ ๑

คู่กรณี ที่ ๒

คู่กรณี ที่ ๓

คู่กรณี ที่ ๔

พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ (๑) (๒) หรือ (๔) มาตรา ๕๕ (๑) (๔) มาตรา ๕๗ (๑) (๒) และ (๓) มาตรา ๘๒ และมาตรา ๘๔

ผู้ร้องประกอบธุรกิจเป็นผู้จำหน่ายปลีกคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ โดยเป็นตัวแทนจำหน่ายอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในหลายตราสินค้า ผู้ร้องได้ร้องเรียนว่า คู่กรณี ที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้นำเข้าและจำหน่ายเครื่องเสียง ฌ. มีพฤติกรรมปฏิเสธการสั่งซื้อเครื่องเสียงและลำโพงรุ่นที่มหาวิทยาลัย ฮ. กำหนดไว้ในการประมูลงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Bidding) ซึ่งผู้ร้องเป็นผู้ชนะงานประมูลดังกล่าว คู่กรณี ที่ ๑ ปฏิเสธการสั่งซื้อผ่านบริษัท อ. จำกัด ตัวแทนจำหน่ายของคู่กรณี ที่ ๑ และกำหนดให้ผู้ร้องต้องสั่งซื้อสินค้าผ่านคู่กรณี ที่ ๓ ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ยื่นซองประกวดราคาผ่านระบบประมูลงาน E-Bidding ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหายไม่สามารถจัดหาเครื่องเสียงและลำโพงส่งให้มหาวิทยาลัย ฮ. ได้ตามกำหนดระยะเวลาและถูกกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ผู้ร้องต้องซื้อเครื่องเสียงและลำโพงตามราคา และจำนวนที่คู่กรณี ที่ ๓ กำหนด ซึ่งเป็นจำนวนและอัตราที่สูงเกินกว่าราคาที่ผู้ร้องจะต้องสั่งซื้อจากบริษัท อ. จำกัด ตัวแทนจำหน่ายของคู่กรณี ที่ ๑ ถึง ๑ ล้านบาท

จากการรับฟังข้อมูลและข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าวปรากฏข้อเท็จจริงว่า เมื่อผู้ร้องชนะงานประมูลของมหาวิทยาลัย ฮ. ผู้ร้องได้ติดต่อให้บริษัท อ. ซึ่งเป็นคู่ค้าของผู้ร้องและเป็นตัวแทนจำหน่ายของคู่กรณี ที่ ๑ สั่งซื้อเครื่องเสียงยี่ห้อ ฌ. จากคู่กรณี ที่ ๑ แต่ไม่สามารถสั่งซื้อสินค้าได้ ผู้ร้องได้ติดต่อคู่กรณี ที่ ๒ เพื่อขอเข้าพบผู้บริหารของคู่กรณี ที่ ๑ เพื่อซื้อสินค้า ซึ่งในการซื้อสินค้าจากคู่กรณี ที่ ๑ จะต้องมีการลงทะเบียนสั่งซื้อสินค้าก่อนทุกครั้ง โดยในวันก่อนที่ผู้ร้องเข้ามาเจรจา คู่กรณี ที่ ๒ ได้ตรวจสอบข้อมูลในระบบพบว่า งานโครงการของมหาวิทยาลัย ฮ. เป็นงานโครงการซึ่งผู้แทนจำหน่าย ได้แก่ บริษัท จ. ได้ลงทะเบียนงานไว้แล้ว กรรมการผู้จัดการของคู่กรณี ที่ ๑ จึงได้แจ้งให้ผู้ร้องไปเจรจากับบริษัท จ. และคู่กรณี ที่ ๓ เพื่อขอซื้อสินค้า ซึ่งคู่กรณี ที่ ๒ เข้าใจว่าทั้งสองรายสามารถรับงานแทนกันได้ โดยคู่กรณี ที่ ๑ มีสินค้าที่เพียงพอที่สามารถจัดส่งให้ได้ตามที่บริษัท จ. ได้ลงทะเบียนงานไว้ ต่อมาผู้ร้องได้ขอใบเสนอราคาจากคู่กรณี ที่ ๓ คู่กรณี ที่ ๔ จึงได้ให้บริษัทเพื่อนคู่กรณี ที่ ๔ คือ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. เป็นผู้ทำใบเสนอราคา ดังกล่าวแทน เนื่องจากคู่กรณี ที่ ๔ เห็นว่าในงานประมูลของมหาวิทยาลัย ฮ. คู่กรณี ที่ ๓ เป็นหนึ่งในผู้ร่วมประมูลงานด้วย ดังนั้น หากคู่กรณี ที่ ๓ เป็นผู้ทำใบเสนอราคาให้ผู้ร้องจะทำให้ดูไม่เหมาะสม คู่กรณี ที่ ๔ อ้างว่าราคาที่เสนอตามใบเสนอราคาของห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. เป็นราคาที่คู่กรณี ที่ ๔ ต้องเป็นผู้เจรจากับทีมอีกครั้งหนึ่ง ท้ายที่สุดคู่กรณี ที่ ๔

ยืนยันให้ผู้ร้องจะต้องซื้อสินค้าทั้งหมดเป็นเงินจำนวนประมาณ ๔ ล้านบาทและต้องซื้อจากผู้จัดทำใบเสนอราคาเท่านั้น ผู้ร้องไม่สามารถส่งซื้อสินค้าจากบริษัท อ. และไม่สามารถยอมรับเงื่อนไขการส่งซื้อสินค้าของคู่กรณีที่ ๑ ได้ ผู้ร้องจึงพยายามติดต่อหาซื้อสินค้าเครื่องเสียงจากตัวแทนจำหน่ายและร้านค้าปลีกรายย่อยอื่น ๆ ผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ จนในที่สุดได้ส่งซื้อสินค้าจาก บริษัท ข. ซึ่งเป็นผู้ประกอบการรายอื่นที่เป็นตัวแทนจำหน่ายของคู่กรณีที่ ๑ โดยบริษัท ข. ได้พยายามช่วยเจรจาติดต่อขอส่งซื้อเครื่องเสียง ฉ. จากคู่กรณีที่ ๓ แทนผู้ร้อง ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า คู่กรณีที่ ๓ สามารถส่งสินค้าดังกล่าวได้โดยตรงจากคู่กรณีที่ ๑ ทั้งที่คู่กรณีที่ ๓ มิได้เป็นผู้ลงทะเบียนส่งซื้อสินค้าในระบบลงทะเบียนส่งซื้อสินค้าของคู่กรณีที่ ๑ ตามนโยบายหรือแนวปฏิบัติเรื่องการลงทะเบียนส่งซื้อสินค้าสำหรับงานโครงการแต่อย่างใด ประกอบกับในการจัดเก็บและจัดส่งสินค้า คู่กรณีที่ ๑ เป็นผู้จัดเก็บและจัดส่งสินค้าไปยังผู้ร้องได้โดยตรงตามที่คู่กรณีที่ ๓ โดยคู่กรณีที่ ๔ กรรมการผู้จัดการคู่กรณีที่ ๓ แจ้ง อันเป็นการที่คู่กรณีที่ ๓ ตัวแทนจำหน่ายในฐานะคู่ค้าของคู่กรณีที่ ๑ กระทำการร่วมกับคู่กรณีที่ ๑ กำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าและการส่งซื้อสินค้าของผู้ร้อง รวมถึงกำหนดเงื่อนไขวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือจำหน่ายสินค้าเพื่อให้ผู้ประกอบการรายอื่นปฏิบัติตามที่ตกลงกัน โดยพฤติการณ์ดังกล่าวอยู่ในการรับรู้รับทราบของคู่กรณีที่ ๒ ผู้จัดการฝ่ายขายของคู่กรณีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบประสานงานติดต่อกับคู่กรณีที่ ๔ กรรมการผู้จัดการคู่กรณีที่ ๓ เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงเห็นว่าคู่กรณีที่ ๒ เป็นผู้ใกล้ชิดกับเหตุอันทำให้คู่กรณีที่ ๑ ต้องหาว่ากระทำความผิด

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ กับคู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ กับคู่กรณีที่ ๔ เป็นการกระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษทางปกครอง ในฐานความผิดตกลงร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการกระทำการใด ๆ อันเป็นการผูกขาด หรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดโดยกำหนดเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๔ (๑) (๒) หรือ (๔) ระหว่างผู้ประกอบการที่มีคู่แข่งในตลาดเดียวกัน หรือกำหนดเงื่อนไขหรือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อหรือการจำหน่ายสินค้าหรือบริการเพื่อให้ปฏิบัติตามที่ตกลงกันตามมาตรา ๕๕ (๑) (๔) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ และเป็นการกระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษทางปกครอง ในฐานความผิดการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมอันมิใช่การแข่งขันที่เสรีเป็นธรรม มีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ขัดขวางกีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจต่อผู้ประกอบการรายอื่น โดยกีดกันการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายอื่นอย่างไม่เป็นธรรม หรือใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่าอย่างไม่เป็นธรรม หรือกำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้อื่นอย่างไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๕๗ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๘๒ ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐